

תמיד עיני ה'

אין זה כי אם "בית אלקים", וזה שער השמים!

אלקיד בה

בא"י שאין שר ומזל מושל בה כ"א האל ית', היא מושפעת מאתו ית' מדי יום ביום ומדי שנה בשנה בכל הדברים הצריכים למוזנות האדם וחיוו, אבל שאר הארצות הם מושפעים ע"י השר והמזל השולט עליהם לזמן קצוב, כפי מה שחלקו לו למעלה. והוא דמיון מלך גדול מושל בד' פנות העולם, שהוא שולח למקומות הרחוקים ממנו הדברים הצריכים אליהם לזמן רב, כדי שלא יצטרך לשלוח כמה פעמים, ובמקום מושבו אינו מחלק להם כ"א מדי יום ביומו או מדי חדש בחדשו, להיותו קרוב אליהם, ויכול להשלים חסרונם בכל יום. (בית אלקים לזמב"ט, שער התפילה פרק ה')

**ב"ה – ספר "ארץ ישראל", מדור "עין הארץ" ח"א – גליון 3 – ג ניסן תשס"ד לפ"ק
ז"ל בקביעות ע"י: "אגודת העולמי הכללי למען ישוב ארץ ישראל" – עיה"ק ירושלים תובב"א**

גליון יומי לחיזוק והתעוררות למצות ישוב ארץ ישראל להחזיר עמדת מצות ישוב א"י ליושנה, להחזרת כל אחב"י לארצינו הקדושה, ועי"ז נזכה בקרוב לביאת משיח צדקינו בב"א ארץ אשר ה' אלקיד דורש אותה, תמיד עיני ה' אלקיד בה

ספר גור אריה על דברים פרק יא פסוק יג

[ו] כביכול אינו דורש אלא אותה וכו'. וענין זה מובן, שהארץ בלבד היה ראוי שתהיה נבראת, רק מפני שאי אפשר להיות הארץ בלבד, שאין ראוי לקבל קדושה הכל, לפיכך נבראו שאר הארצות עמה. ומפני כי אין בריאת שאר הארצות לעצמם, אלא שנבראו עמה, לפיכך כאשר דורש אותה – דורש שאר ארצות עמה, כמו שכל האברים תלויים בלב. וכן מדמין אותה חכמים ז"ל (תענית ריש י). לומר שכל העולם מתמצית ארץ ישראל שותה, והיינו כמו שהדם הטוב והמשובח ניזון בו הלב, ושאר דם – הוא דם התמצית – ניזון בו שאר האברים, כן הוא בארץ, שכל העולם מתפרנס מתמצית ארץ ישראל. וענין התמצית הזוה הוא ידוע למבינים:

[ז] עתים לטובה עתים לרעה. נראה שדיוק רז"ל (ר"ה יז ע"ב) 'לטובה ולרעה', מדכתיב "עיני ה'", דהוי למכתב 'עין ה'", כמו "עין ה' אל יראיו" (תהלים לג, יח), וכשהוא פעמים לטובה ופעמים לרעה שפיר כתיב "עיני ה'" לשון רבים:

[ח] מראשית השנה נידון מה יהיה בסופה. דאין לפרש "עיני ה' אלהיך בה מראשית השנה ועד אחרית השנה" כמשמעו, דאם כן לכתוב 'עיני ה' אלהיך בכל השנה', מאי "מראשית השנה ועד אחרית", אלא מראשית השנה נדון מה בסופו. ובמסכת ראש השנה (יז ע"ב) "עיני ה' אלהיך בה מראשית השנה ועד אחרית", עתים לטובה ועתים לרעה, כיצד; הרי שפסקו לישראל גשמים מרובים, וחטאו ישראל, שלא להורידן אי אפשר, אלא מורידין אותן שלא בעונתן. משמע דהאי "מראשית השנה עד אחרית" בכל השנה איירי, ולא שיהא נדון בראש השנה מה יהיה בסופה. אין זה קשיא, שודאי שניהם צריכין, דאי להא מילתא לחוד אתיא, לומר שמראשית השנה נדון

מה יהיה בסופה, הוי למכתב 'עיני ה' בה מראשית השנה', מאי "מראשית עד אחרית", דמשמע שיתמיד עיניו בה מראשית עד אחרית, אלא בודאי עיניו תמיד בה, עתים לטובה ועתים לרעה, כיצד, הרי שפסקו גשמים לישראל וכו'. והשתא אתיא שפיר לישנא "מראשית השנה עד אחרית השנה עיני ה' בה" להוסיף ולגרוע לפי מעשה ישראל. ומכל מקום מזה גופיה ילפינן שבראש השנה הכל נידון, דאם לא כן, למה אמר "עיני ה' אלהיך בה מראשית השנה עד אחרית השנה", אלא הכי פירושו, הגזירה שנגזרה בראש השנה – מראשית השנה עד אחרית השנה עיני ה' תמיד בה לגרוע ולהוסיף:

ועוד יש לומר, דמה שדרשו ז"ל 'עתים לטובה ועתים לרעה', לא דרשו מן "ראשית השנה עד אחרית השנה", אלא דרשו זה מן קרא קמא דכתיב "תמיד עיני הקדוש ברוך הוא בה", ודרשינן מזה 'עתים לטובה ועתים לרעה'. אבל "מראשית השנה עד אחרית השנה" אתיא להא מילתא – מראשית השנה נגזר מה יהא בסופה:

והארץ אשר אתם עוברים שמה לרשתה ארץ הרים ובקעות למטר השמים תשתה מים
ארץ אשר ה' אלקיך דורש אותה תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה